

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeș–Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Bölcsészettudományi Kar
1.3 Intézet/Tanszék	Magyar Irodalomtudományi Intézet
1.4 Szakterület	Nyelv és irodalom
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Magyar nyelv és irodalom (FŐSZAK)

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	A kora újkori könyv antropológiája: szöveghasználat-történet LLM6166						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Tóth Zsombor						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Tóth Zsombor						
2.4 Tanulmányi év	III.	2.5 Félév	6	2.6. Az értékelés módja	vizsga	2.7 A tantárgy típusa	választható, alaptantárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 A tantervben szereplő összóraszám	48	melyből: 3.5 előadás	24	3.6 szeminárium/labor	24
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					14
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					16
Szemináriumok / házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					14
Konzultáció					2
Vizsgák					2
Más tevékenységek:					0
3.7 Egyéni munka össz-óraszám	48				
3.8 A félév össz-óraszám	96				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	•
4.2 Kompetenciabeli	•

5. Feltételek

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	• előadóterem, alkalmilag vetítő, laptop, hangszórók
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	• szemináriumi terem, alkalmilag vetítő, laptop, hangszórók

6. Elsajátítandó kompetenciák

Szakmai kompetenciák	• C1.1 • C1.2 • C1.3 • C1.5
Általános kompetenciák	• CT1 • CT2

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	Az íráshasználatok egyéni és közösségi habitusainak megértése, illetve az olvasás textuális és materiális dimenzióinak konfrontálása olyan vizsgálati fókuszokat hoztak létre, amelyek a <i>kora újkori könyv antropológiájának</i> a kutatásában összegződtek. Következésképp a kurzus általános célkitűzése azt megmutatni, hogy a kódexként és nyomtatványként egyaránt felfogott <i>kora újkori könyv antropológiája</i> az írás és olvasás aktusainak a vizsgálatából, vagyis az írás- és szöveghasználat történetéből érthető meg
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Az előadások célja a <i>kora újkori könyv antropológiáját</i> olyan <i>használat-történetként</i> mutatni meg, amely historiográfiai problémákat tematizál, miközben a szemináriumi munka konkrétan kötelező kutatómódszertani feladatok (<i>szöveg gondozás és naplővezetés</i>) elvégzését jelöli meg a résztvevő hallgatók számára.

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezető: módszertani és historiográfiai megfontolások	előadás	
2. Könyvtörténet és nyomdatörténet	előadás	
3. Olvasástörténet	előadás	
4. Paleográfia és írásantropológia	előadás	
5. Medialitás a kora újkorban	előadás	
6. Idegenség, kulturális másság és értelmezés	előadás	
7. A terep és az elsődleges kontextus fogalma	előadás	
8. Az értelmezés módszertanai 1: mikrotörténet	előadás	
9. Az értelmezés módszertanai 2: történeti antropológia	előadás	
10. Az értelmezés módszertanai 3: komparáció	előadás	
11. A szöveghasználat-történet mikrotörténete: olvasás- és írásaktusok	előadás	
12. A szöveghasználat-történet mint transzfer: fordítás és (felül)írás	előadás	
13. Szöveghasználat-történet és klandesztinitás	előadás	
14. Végző összegzések	előadás	
Szakirodalom: Chrystel BERNAT, „Une foi au secret? Captivité, hommage à Dieu et clandestinité protestante (1685–1791)”, <i>Revue de l’histoire des religions</i> 28, no. 2 (2011): 175–205. Ann DOOLEY, „What lies beneath: the Weary Scribal Hand of Bodleian Library, Ms. Laud. Misc. 615”, in <i>Books and Bookmen in Early Modern Britain: Essays Presented to James P. Carley</i>, eds. James WILLOUGHBY and Jeremy CATTO, 238–260 (Toronto: Pontifical Institute of Medieval Studies, 2018). Peter BEAL, <i>In Praise of Scribes: Manuscripts and their Makers in Seventeenth-Century England</i> (Oxford: Clarendon Press, 1998). Lara M. CROWLEY, <i>Manuscript Matters: Reading John Donne’s Poetry and Prose in Early Modern England</i> (Oxford: Oxford University Press, 2018),		

KESZEG Vilmos. *Alfabetizáció, írásszokások, populáris írásbeliség: Egyetemi jegyzet*. Bölcsészettudományi Kar, Magyar Néprajz és Antropológia Intézet: Kolozsvár, 2008.
Harold LOVE, *The Culture and Commerce of Texts: Scribal Publication in Seventeenth-Century England* (Amherst: University of Massachusetts Press, 1998).
MONOK István, *The cultural horizon of aristocrats in the Hungarian Kingdom : their libraries and erudition in the 16th and 17th centuries* (Wien: Praesens, cop. 2019).
TÓTH Zsombor, „Bethlen Miklós élettörténetének használata a kéziratos kultúrában, 1710–1858/60: Vázlat egy folyamatban lévő kutatás tanulságairól”, *Irodalomtörténeti Közlemények* 120, 3. sz. (2016): 279–298, 293.
TÓTH Zsombor, *A kora újkori könyv antropológiája: Kéziratos irodalmi nyilvánosság Cserei Mihály (1667–1756) íráshasználatában* (Budapest: Reciti, 2017).
Graham WILLIAMS, „»My evil favoured writing«: Uglyography, Disease, and the Epistolary Networks of George Talbot, Sixth Earl of Shrewsbury”, *Huntington Library Quarterly* 79, no. 3 (2016): 387–409.

8.2 Szeminárium / terepgyakorlat	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Terep és kutatási infrastruktúra: kolozsvári könyvtárak, adattárak és repozitóriumok	Tantermi előadás	
2. A vizsgálandó szövegek kiválasztása és digitalizálása/átírása, a szöveghasználati napló elkezdése	Egyéni és csoportos könyvtári kutatás	
3-4. Terepgyakorlat: régi nyomtatványok használata (Egyetemi Könyvtár, Különgyűjtemények)	Egyéni és csoportos könyvtári kutatás	
5-6. Terepgyakorlat: Kéziratok, kezek, possessorok és szerzők (Akadémiai Könyvtár, Különgyűjtemények)	Egyéni és csoportos könyvtári kutatás	
7-8. Terepgyakorlat: Hibrid forrás tanulmányozása (Protestáns Intézet Könyvtára)	Egyéni és csoportos könyvtári kutatás	
9-10. Tantermi munka: Textológiai megfontolások: szövegátírás elveitől a kritikai kiadás szabályzatáig	Tantermi munka	
11-12. Workshop: a gondozott szövegek bemutatása és elemzése	Közös szakmai tanácskozás	
13-14. Záró összegzések: a szöveghasználati naplók kiértékelése	Tantermi szakmai megbeszélés	

Kötelező olvasmányok: lásd. az előadások tematikájához ajánlott tételeket.

9. A szakmai testületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy tartalma összhangban áll a komparatiztika tantárgynak Európa bolognai rendszerű egyetemlein oktatott, hasonló elnevezésű féléves tantárgyai tartalmával.

10. Értékelés

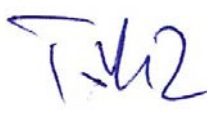
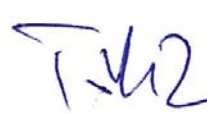
A tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Ennek aránya a végső jegyben
Előadás	Az előadások anyagának ismerete	Vizsga	40%
Szeminárium	1. Részvétel a terepgyakorlaton és a tantermi megbeszéléseken. 2. A kiválasztott szöveg folyamatos gondozása, illetve ennek a tevékenységnek a <i>szöveghasználati-naplóban</i> való megjelenítése	A feladatok kivitelzésének szakmai minősége és logisztikája.	30% 30%
10.6 Standard minim de performanță:			
- A kötelező szépirodalom és szakirodalom elolvasása - Maximum 2 hiányzás a szemináriumokon - A szöveggondozás elvégzése, illetve a szöveghasználati napló rendszeres vezetése - Vizsga az előadások anyagából			

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITAT
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 3
400202, Cluj-Napoca
Tel: 0264 532238
Fax: 0264 432303
E-mail: lett@lett.ubbcluj.ro

A kitöltés időpontja	Az előadásért felelős tanár aláírása 	A szemináriumért felelős tanár aláírása
Az intézeti jóváhagyás időpontja 2025.06.15.	Az intézetvezető aláírása 	
A dékáni jóváhagyás időpontja	A felelős dékánhelyettes aláírása	A kar pecsétje